

Je čas začít stavět! Proč pomůže PPP?

Naší zemi zoufale chybí realizace velkých infrastrukturních projektů. Ať už v dopravě, energetice, nebo v sociálně orientovaných stavbách. Stát má sice připraveny finanční prostředky, ale ty není možné utratit kvůli nedostatečné stavební připravenosti. Výsledkem je, že navzdory loňskému slušnému ekonomickému růstu je stavebnictví v hluboké depresi, srovnatelné s jeho nejhorším obdobím před čtyřmi lety. Klesalo o více než sedm procent. Co se bude dít po letech 2020–2022, až nebudou dostupné prostředky z fondů EU? Jak provádět velké infrastrukturní stavby s přiměřeným rizikem pro stát a s ohledem na jejich celkový životní cyklus?

Stát má sice připraveny finanční prostředky, ale ty není možné utratit kvůli nedostatečné stavební připravenosti.

Toto jsou více než výmluvné otázky, proč se čerstvými očima podívat na jednu u nás hodně opomíjenou zkratku: PPP. Tedy projekty Public Private Partnership, jež dokážou na západ od našich hranic svést dohromady veřejný a soukromý sektor. Umí být rychleji realizované a výsledkem jsou nejen úspory na obou stranách, ale také celkově průhlednější byznys.

Jejich největším plusem je to, že umí udělat soutěž. Soutěž, v níž jde při dobrém zadání primárně o cenu. Ovšem kořeněnou tím, kdo bude hotové dílo následně provozovat a kdo se postará o jeho dlouhodobou funkčnost a také o případné závady i nedostatky. To, co vypadá jako samozřejmost u jednoduchých nákupů za veřejné peníze, u složitých infrastrukturních projektů vůbec samozřejmé není. A pak jsou tady ještě platební podmínky, které umí být u projektů PPP další pojistkou toho, že vše skončí plusem pro veřejné zdroje a kvalitním provozem stavby v budoucnosti.

V Nizozemsku je průměrná úspora pro daňového poplatníka z nasazení PPP 10 až 15 procent.

Příklad? V Nizozemsku, které je ve využívání spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem asi nejdál, je průměrná přidaná hodnota (či chcete-li úspora) pro daňového poplatníka z nasazení PPP 10 až 15 procent. Na Slovensku je dlouhodobě úspěšný projekt R1 a nyní se rozbíhá projekt obchvatu Bratislavy. Ten je největším PPP projektem v regionu střední a východní Evropy, který počítá nejen s výstavbou, ale také s provozem dálničního obchvatu města. V Česku se až na čestné výjimky, jako například PPP výstavbu nového depa v Plzni, tímto způsobem nepřemýšlí.

Vím, že se zkratce PPP občas přezdívá Pytel Plný Problémů. Ale já ji v dnešních českých realitách vidím jinak. Pro mě je to Prokazatelná Příležitost Posílit. Posílit transparentnost při budování velkých staveb, posílit vymahatelnost případných pochybení a posílit nakonec i firemní svaly. Věřím, že společností, které mají o férovou spolupráci s veřejným sektorem zájem, je dost a dokážou při tom také férově vydělat. A na tom není nic špatného. Win-win situace nám zbytečně často chybí. Nejen na silnicích.

Hospodářské noviny, 1. března 2017

Ján Lučan, vrchní ředitel ČSOB Korporátního bankovníctví